

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНите НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ВРХОВНИОТ СУД НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, во совет составен од претседателот на Судот Дане Илиев - претседател на советот и судиите: м-р Милка Ристова и Благој Доновски - членови, со записничарот Исмета Амет - виш соработник, решавајќи по тужбата на тужителот „СКОПСКИ ПАЗАР“ АД Скопје, изјавена против решението на Комисијата за решавање на жалби од областа на конкуренцијата Уп.II бр.09-3/1 од 13.01.2006 година, за издавање тезги под закуп, на седницата одржана на ден 11.04.2006 година, согласно со член 42 став 2 од Законот за управните спорови, донесе

ПРЕСУДА

Тужбата на тужителот „СКОПСКИ ПАЗАР“ АД Скопје, изјавена против решението на Комисијата за решавање на жалби од областа на конкуренцијата Уп.II бр.09-3/1 од 13.01.2006 година, СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.

Образложение

Тужителот со тужба до Врховниот суд за управен спор ја оспорува законитоста на решението на тужениот орган означено во изреката на пресудата, поради погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и поради погрешна примена на материјалното право, со предлог оспореното решение да биде поништено.

Тужениот орган поднесе одговор на тужбата со кој што ги оспорува тужбените наводи на тужителот, со предлог тужбата да биде одбиена како неосновано, а побиваното решение да биде потврдено.

Врховниот суд на Република Македонија постапувајќи по тужбата на тужителот, го испита побиваното решение во границите на тужбеното барање во смисла на член 40 од Законот за управните спорови, па по оценка на тужбените наводи, одговорот на тужбата и списите во предметот, најде:

Тужбата е неоснована.

Со оспореното решение, одбиена е како неоснована жалбата на тужителот изјавена против решението на Комисијата за заштита на конкуренција бр.07-56/26 од 19.10.2005 година, со кое што било утврдено дека тужителот „СКОПСКИ ПАЗАР“ АД Скопје, ја злоупотребува доминантната позиција на пазарот на начин што од 2003 година формира и наплатува превисоки цени за издавање на тезги под закуп на пазарите на мало на територијата на град Скопје, со што му се забранува да ги применува цените формирани со одлука бр.02-320/4 од 04.04.2005 година, за изменување и дополнување на одлуката и тарифникот за утврдување на висината на надоместоци за услуги на пазарите бр.02-420/6 од 09.04.2003 година, за издавање на тезги под закуп на пазарите на мало. Исто така со решението му се наложува на „СКОПСКИ ПАЗАР“ АД Скопје, формирањето на цените за издавање на тезги под закуп на пазарите на мало, да го врши врз основа на трошковен принцип. Тужениот орган, одбивајќи ја жалбата на жалителот - тужителот, оценил дека решението на првостепениот орган е законито, односно дека првостепениот орган правилно постапил кога во смисла на член 14 и 15 од Законот за заштита од конкуренција го донел побиваното решение.

Врховниот суд на Република Македонија наоѓа дека тужениот орган со оспореното решение не го повредил законот на штета на тужителот, а поради следново:

Согласно член 3 став 1 точка 14 од Законот за комунални дејности („Службен весник на РМ“ бр.45/97), комунални дејности во смисла на овој закон се и одржување и користење на пазари на големо и мало, под што се подразбира одржување на комуналните објекти, односно просторот и објектите изградени за давање на услуги на трговија.

Согласно член 14 од истиот закон, комунална дејност може да се врши со основање на јавно претпријатие за комунална дејност, со давање концесија за вршење на комунална дејност на начин утврден со закон и со дозвола за вршење на комунална дејност.

Според член 29 од истиот закон, основен критериум за плаќање на комунална услуга - одржување на пазари на големо и мало, се врши во мерна единица денари спрема продажно место.

Согласно член 1 точка 1 и 3 од Законот против ограничувањето на конкуренцијата („Службен весник на РМ“ бр.80/99), договорите склучени меѓу претпријатијата или групи на претпријатија за остварување на некоја заедничка цел и одлуките донесени од страна на групи на претпријатија ќе бидат ништовни и нема да произведуваат правно дејство ако таквите договори или одлуки преку ограничувањето на конкуренцијата веројатно ќе влијаат врз производните или пазарните услови поврзани со тргувањето со одредени производи или трговски услуги. Одредбата од овој став нема да се применува на оние случаи за кои со овој закон е поинаку определено.

Под претпријатија во смисла на овој закон ќе се смета секој вид на деловен потфат без оглед на тоа како е организиран и од кого е воден (трговец, трговец - поединец, трговско друштво, задруга, јавно претпријатие, здружение), слободните професии (адвокати, лекари, архитекти, сметководители, нотари), како и секое физичко или правно лице или јавна власт што се ангажирани во водењето на некоја економска активност, без оглед на тоа дали се сметаат за трговци или не.

Согласно член 25 став 1 и 2 од истиот закон, претпријатието поседува еминантна позиција на пазарот, во смисла на овој закон, ако тоа претпријатие како потенцијален продавач или купувач на одреден вид производи или трговски услуги, нема конкуренти или не е изложено на некоја посериозна конкуренција, или во споредба со своите конкуренти, претпријатието завзема водечка, предоминантна позиција на пазарот.

При утврдувањето дали едно претпријатие поседува доминантна позиција на пазарот во смисла на став 1 точка 2 од овој член, особено ќе се земе предвид: делот од пазарот што му припаѓа; неговата финансиска сила; неговиот пристап кон пазарите на кои се продаваат или купуваат релевантните производи или услуги; врските со другите претпријатија; правните или фактички постојните пречки што го спречуваат или ограничуваат пристапот на другите претпријатија до пазарите; способноста за прилагодување на сопствената понуда или побарувачка на други производи или трговски услуги и можностите за тргување со други претпријатија.

Според член 3 став 1 и 2 и член 5 алинеја 1 од Законот за заштита од конкуренција („Службен весник на РМ“ бр.4/05), овој закон се применува на сите облици на спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата што произведуваат дејство на територијата на Република Македонија, дури и кога тие произлегуваат од акти или дејствија сторени или преземени надвор од територијата на Република Македонија. Овој закон се применува на претпријатијата, здруженијата на претпријатијата, поврзаните претпријатија и државната управа; правните лица чии основачи или сопственици на удели или акции се Република Македонија, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и правните и физичките лица на кои што согласно со закон и други прописи им е доверено извршување на услуги од општ економски интерес или имаат посебни и ексклузивни права или концесии, освен во случаите кога примена на одредбите од овој закон би го спречило извршувањето на надлежностите утврдени со закон или за кои што тие субјекти се основани.

Претпријатие, е секој вид на деловен потфат без оглед на тоа како е организиран и од кого е воден (трговско друштво, трговец поединец, јавно претпријатие, задруга, здружение на претпријатија и друго),

слободните професии (адвокати, лекари, архитекти, сметководители, нотари и друго), како и секое друго правно или физичко лице или државна управа што се ангажирани во водењето на некоја економска активност, без оглед на тоа дали се сметаат за трговци или не.

Според член 14 став 1 од наведениот закон, забранета е секоја злоупотреба на доминантната позиција од едно или повеќе претпријатија на релевантниот пазар или негов суштествен дел.

Согласно член 15 од истиот закон, комисијата во случаите од членовите 13 и 14 на овој закон, со решение: ја утврдува доминантната позиција и однесувањето на претпријатието со кое се злоупотребува таквата позиција, односно се спречува, ограничува или нарушува конкуренцијата, како и времетраењето на таквото однесување, го забранува секое натамошно однесување на претпријатието од став 1 точка 1 на овој член; ги определува мерките и роковите за отстранување на штетните последици од таквото однесување и ги утврдува другите соодветни мерки и рокови за нивно извршување што придонесуваат за воспоставување на конкуренцијата меѓу претпријатијата на релевантниот пазар.

Во конкретниот случај, од списите во предметот произлегува, дека тужителот имал доминантна позиција на пазарот во вршењето на комуналната дејност - одржување и користење на пазарите на мало, односно немал конкурентност на релевантниот пазар бидејќи, бил единствено претпријатие на територијата на град Скопје со што се создавале услови за диктирање на условите на пазарот. Поради тоа, тужителот користејќи ја таквата доминантна позиција на пазарот, формирал и наплатувал превисоки цени за издавање на тезги под закуп на пазарите на мало, кои биле формирани самостојно со одлука на Управниот одбор на друштвото, што било спротивно на членот 29 од Законот за комунални дејности, според кој основен критериум за плаќање на комуналната услуга - одржување на пазари на големо и мало, се вршло во мерна единица во денари према продажно место. Поради тоа, утврдено е дека тужителот во текот на 2004 година од работењето на пазарите, остварил нето добивка од xxxx денари, или во однос на вкупните приходи на пазарите од xx % , што не било резултат само на успешното работење на друштвото, туку резултат на доминантната позиција и нејзина злоупотреба, што не би можел да ја остварува доколку на пазарот постоела конкуренција.

При ваква состојба на работите, според утврдената фактичка состојба и цитираните законски одредби, Судот оценува дека нападнатото решение на тужениот орган е правилно и законито.

При одлучувањето, ценети беа тужбените наводи истакнати во тужбата од страна на тужителот, дека и првостепеното и второстепеното решение биле донесени од ненадлежен орган, дека тужениот орган

недозволено ретроактивно го применил Законот за заштита од конкуренција, дека и првостепениот и второстепениот орган погрешно утврдиле дека тужителот вршел комунална дејност, а во тој контекст погрешно ги примениле и наведените законски одредби, дотолку што тужителот бил регистриран и уписан во трговскиот регистар како акционерско друштво во приватна сопственост кој како своја претежна дејност ја имал регистрирано дејноста - издавање на сопствен недвижен имот (шифра 70.20 од НКД), а во таа смисла ја обавувал и својата дејност преку издавање на тезгите на пазарите, која што дејност не можела да се поистовети со комуналната дејност - одржување и користење на пазари на големо и мало и слично.

Судот оцени дека изнесените тужбени наводи кои се истоветни со жалбените се неосновани, бидејќи тужениот орган одбивајќи ја жалбата на тужителот дал јасни образложени причини, кои причини во целост ги прифаќа и овој суд.

Врз основа на сето горе изложено, Судот согласно со член 42 став 2 од Законот за управните спорови одлучи како во изреката на пресудата.

Пресудено во Врховниот суд на Република Македонија на ден 11.04.2006 година под У.бр.547/2006.

Записничар - виш соработник
Исмета Амет с.р.

Претседател на Судот - советот
Дане Илиев с.р.

За точноста на отправокот - т в р д и: секретар

СН/

